EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.7.28.
COM(2025) 450 final

2025/0248 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodással létrehozott, kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottságban a vámok csökkentése és eltörlése tekintetében képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Európai Unió által az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás (a továbbiakban: a megállapodás)[1] keretében létrejött, kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottságban a vámoknak a megállapodás 29. cikke (4) bekezdése szerinti csökkentéséről és eltörléséről szóló határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás

A megállapodás célja a politikai párbeszéd előmozdítása és Ukrajna uniós szakpolitikákhoz való társulásának, valamint Ukrajnának az uniós programokban és ügynökségekben való részvételének fokozása. A megállapodás ezenfelül mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térséget hoz létre azzal a céllal, hogy megteremtse a megerősített gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok feltételeit, melyek Ukrajnának az Unió belső piacába történő fokozatos integrációjához vezetnek. A megállapodás 2017. szeptember 1-jén hatályba lépett, és a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség rendelkezéseit 2016. január 1-jétől ideiglenesen alkalmazták.

2.2. A kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottság

A megállapodás 465. cikkének (4) bekezdése értelmében a megállapodás IV. címével (Kereskedelem és kereskedelemmel kapcsolatos ügyek) összefüggő valamennyi kérdéssel a kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottság foglalkozik. A megállapodás 29. cikkének (4) bekezdése értelmében az említett bizottság határozatot hozhat arról, hogy „egy áru esetében felgyorsítják, vagy szélesebb körben alkalmazzák a vám eltörlését, [ami] minden olyan vámtétel vagy szakaszolási kategória helyébe lép, amelyet az adott áru vonatkozásában [az Európai Unió vagy Ukrajna] jegyzékei szerint határoztak meg”, miután a Felek konzultációt folytattak egymással „annak érdekében, hogy felgyorsítsák és szélesebb körben alkalmazzák a közöttük érvényes kereskedelmi vámok eltörlését”. A kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottság a Felek megegyezésével fogadja el határozatait.

2.3. A kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottság tervezett jogi aktusa

A kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottság határozatot tervez elfogadni a vámoknak a megállapodás 29. cikkének (4) bekezdése szerinti csökkentéséről és eltörléséről (a továbbiakban: a tervezett jogi aktus).

A tervezett jogi aktus célja, hogy felgyorsítsa és szélesebb körben alkalmazza az EU és Ukrajna közötti kereskedelemre vonatkozó vámok eltörlését.

A megállapodás 465. cikke (3) bekezdésének megfelelően a tervezett jogi aktus kötelező lesz a Felekre nézve. Az említett bekezdés így rendelkezik: „Ezek a határozatok kötelező érvényűek a Felekre nézve, akik megteszik az azok végrehajtásához szükséges intézkedéseket.”

[1] HL L 161., 2014.5.29., 3. o.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

A kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottságban az Európai Unió által képviselendő álláspont a kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottságnak az e javaslathoz csatolt határozattervezetén alapul. A tervezett jogi aktus a megállapodás 29. cikke (4) bekezdésének megfelelően a Felek között folytatott konzultációk eredménye. A konzultációk Ukrajna kérésére kezdődtek 2021-ben. A konzultációkat ezt követően felfüggesztették, miután Oroszország jogellenesen és provokáció nélkül teljes inváziót indított Ukrajna ellen, az Európai Unió pedig 2022. június 4-én autonóm kereskedelmi intézkedései révén egyoldalú kereskedelemliberalizációs intézkedéseket[2] fogadott el, amelyeket 2023-ban[3] és 2024-ben megújított[4]. A Felek 2025 júniusában újrakezdték a konzultációkat.

A konzultációk eredményeként megállapodás született a következő paraméterekkel.

– **Fokozott kereskedelmi forgalom.** A felülvizsgált megállapodás egyformán figyelembe veszi Ukrajna EU-val folytatott kereskedelmének támogatását, valamint egyes uniós mezőgazdasági ágazatok és érdekelt felek érzékeny pontjait. Az egyeztetett piacra jutás a termékektől függően változik. A legérzékenyebb termékek – például a cukor, a baromfihús, a tojás, a búza, a kukorica és a méz – esetében a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térséghez képest korlátozott mértékű a növekedés az autonóm kereskedelmi intézkedések keretében folytatott kereskedelem tekintetében. Más termékek esetében az egymást kiegészítő piacainkon bővítésekre került sor annak érdekében, hogy mindkét fél számára előnyösek legyenek. Végül, egyes nem érzékeny termékek esetében teljes liberalizációról született megállapodás.

– **Igazodás az agrár-élelmiszeripari termelésre vonatkozó uniós előírásokhoz.** Az új piacra jutás feltételeként Ukrajnának kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy az e határozat mellékletében felsorolt időkereteken belül fokozatosan igazodik egyes, az agrár-élelmiszeripari termelésre vonatkozó uniós előírásokhoz, például az állatjólét, a növényvédő szerek és az állatgyógyászati gyógyszerek használatának területén. Ukrajnának minden évben jelentést kell tennie az e tekintetben elért előrehaladásáról. Ez a megközelítés összhangban van Ukrajna uniós csatlakozási folyamatának perspektívájával és az uniós vívmányok elfogadásával.

– **Szilárd védzáradék.** Mindkét félnek lehetősége lesz olyan védintézkedési mechanizmus aktiválására, amely megfelelő intézkedések elfogadását teszi lehetővé olyan helyzetekben, amikor a másik féltől származó behozatal gazdasági, társadalmi vagy környezeti nehézségeket okozhat vagy azzal fenyegethet a területén. Az EU esetében az esetleges zavar egy vagy több tagállam szintjén értékelhető.

Az Európai Unió határozottan elítéli Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúját, és példa nélküli lépéseket tesz annak érdekében, hogy ebben a kivételes helyzetben támogassa

---

[2] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/870 rendelete (2022. május 30.) az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás értelmében az ukrán termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelemliberalizációs intézkedésekről (HL L 152., 2022.6.3., 103. o.).

[3] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1077 rendelete (2023. május 31.) az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás értelmében az ukrán termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelemliberalizációs intézkedésekről (HL L 144., 2023.6.5., 1. o.).

[4] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1392 rendelete (2024. május 14.) az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás értelmében az ukrán termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelemliberalizációs intézkedésekről (HL L 2024/1392, 2024.5.29.).

Ukrajnát. Ez a támogatás a pénzügyi támogatástól – a sürgősségi intézkedésekhez és az újjáépítéshez nyújtott makroszintű pénzügyi támogatáson, a katonai felszerelések célba juttatásán, valamint az Oroszországgal és Belarusszal szembeni kiterjedt szankciók elfogadásán keresztül – a megállapodás keretében folytatott együttműködésnek a kiemelt cselekvési tervben[5] felvázolt intenzívebbé tételéig terjed. Ukrajna 2022 júniusában uniós tagjelölt státuszt kapott, és 2023 decemberében megkezdődtek a csatlakozási tárgyalások. A tervezett jogi aktus ezért megfelel az Európai Unióról szóló szerződés 21. cikke (3) bekezdése szerinti azon uniós kötelezettségnek, hogy biztosítsa a külső tevékenységének különböző területei közötti összhangot, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 207. cikke (1) bekezdésének, amely előírja, hogy a közös kereskedelempolitikát az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell folytatni.

A nyilvánosság tájékoztatása és az érdekelt felek véleményének összegyűjtése érdekében az Európai Bizottság véleményezési felhívást[6] tett közzé, amelyre 2024. szeptember 3. és 2024. október 1. között lehetett válaszolni. A Bizottsághoz 111 válasz érkezett, ezek közül 49 magánszemélyektől, 62 pedig egyesületektől és vállalatoktól. Az uniós agrár-élelmiszeripari ágazat érdekelt felei többségének véleménye szerint alacsonyan, illetve mérsékelten kell növelni az Ukrajnából származó behozatal piacra jutását, mert fennakadásokat tapasztaltak, amikor a behozatal az autonóm kereskedelmi intézkedések keretében szabadon folyt, míg néhányan rendkívül ambiciózus piacra jutást sürgettek mindkét oldalon, és az EU exportpotenciálját és az alapanyagok Ukrajnából való beszerzésének szükségességét hangsúlyozták. Az ukrán agrár-élelmiszeripari ágazat érdekelt felei magas szintű piacra jutást sürgettek, és kiemelték az agrár-élelmiszeripari ágazat fontosságát Ukrajna gazdasága és exportjövedelme szempontjából. Számos érdekelt fél azt szorgalmazta, hogy Ukrajna fokozatosan igazodjon az uniós termelési előírásokhoz, és hogy erős védintézkedéseket kell alkalmazni. A véleménynyilvánító magánszemélyek többsége ellenezte az Ukrajnával folytatott kereskedelem további liberalizációját, mielőtt az ország jobban igazodna az uniós előírásokhoz, néhányan pedig a vámok növelését, illetve a kereskedelem teljes leállítását szorgalmazták. Néhányan fokozott kereskedelmi liberalizációra szólítottak fel, kiemelve Ukrajna Európába vezető útját.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „*a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat*.”

A „*joghatással bíró jogi aktus*” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak

5 https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/10d63ead-6bd4-4173-9986-d74c664e45e5/details?download=true

6 EU–Ukrajna kereskedelem – további kölcsönös vámliberalizáció az EU–Ukrajna társulási megállapodás 29. cikke alapján.

kötelező erővel, *de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát*”[7].

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottságot egy megállapodás, nevezetesen az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás hozta létre.

A kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottság által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A megállapodás 465. cikke (3) bekezdésének megfelelően a tervezett jogi aktus a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitikával kapcsolatos. Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

5. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Mivel a kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottság jogi aktusa módosítani fogja a megállapodást, elfogadását követően helyénvaló kihirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

[7] A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

2025/0248 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodással létrehozott, kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottságban a vámok csökkentése és eltörlése tekintetében képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodást (a továbbiakban: a megállapodás) az Unió az (EU) 2017/1247 tanácsi határozattal[8] megkötötte, és a megállapodás 2017. szeptember 1-jén hatályba lépett.

(2) A megállapodás 29. cikkének (4) bekezdése és 465. cikkének (3) bekezdése értelmében a kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottság határozatot fogadhat el arról, hogy egy áru esetében felgyorsítják, vagy szélesebb körben alkalmazzák a vám eltörlését, ami minden olyan vámtétel vagy szakaszolási kategória helyébe lép, amelyet az adott áru vonatkozásában az Európai Unió vagy Ukrajna jegyzékei szerint határoztak meg.

(3) Ukrajna kérésére 2021-ben konzultációk kezdődtek a megállapodás 29. cikkének (4) bekezdése alapján. A konzultációkat ezt követően felfüggesztették, miután Oroszország jogellenesen és provokáció nélkül teljes inváziót indított Ukrajna ellen, az Európai Unió pedig 2022. június 4-én autonóm kereskedelmi intézkedései révén egyoldalú kereskedelemliberalizációs intézkedéseket[9] fogadott el, amelyeket 2023-ban[10] és 2024-ben megújított[11]. A Felek 2025-ben újrakezdték a konzultációkat. E konzultációk eredményeként a kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottság

---

8 HL L 181., 2017.7.12., 1. o.

9 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/870 rendelete (2022. május 30.) az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás értelmében az ukrán termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelemliberalizációs intézkedésekről (HL L 152., 2022.6.3., 103. o.).

10 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1077 rendelete (2023. május 31.) az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás értelmében az ukrán termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelemliberalizációs intézkedésekről (HL L 144., 2023.6.5., 1. o.).

11 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1392 rendelete (2024. május 14.) az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodás értelmében az ukrán termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelemliberalizációs intézkedésekről (HL L 2024/1392, 2024.5.29.).

által elfogadandó olyan ideiglenes megállapodás jött létre, amely szélesebb körben alkalmazná a vámok eltörlését, és támogatná Ukrajna uniós vívmányokhoz való igazodását, ami Ukrajna uniós csatlakozási tárgyalásainak fontos részét képezi.

(4) A kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottságnak 2025 folyamán határozatot kell elfogadnia a vámok csökkentéséről és eltörléséről a megállapodás 29. cikkének (4) bekezdése szerint.

(5) Helyénvaló meghatározni az Unió által a kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottságban képviselendő álláspontot, mivel az említett bizottság határozata kötelező érvényű lesz az Unióra nézve,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A megállapodás keretében létrejött, kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottságban az Unió által képviselendő álláspont a kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottságnak az e határozathoz csatolt határozattervezetén alapul.

2. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS A KÖLTSÉGVETÉS BEVÉTELI OLDALÁRA KÖLTSÉGVETÉSI HATÁST GYAKORLÓ JAVASLATOKRA VONATKOZÓAN

1. A JAVASLAT CÍME

Javaslat – A Tanács határozata az Európai Unió által az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Ukrajna közötti társulási megállapodással létrehozott, kereskedelmi formációban ülésező Társulási Bizottságban a vámok csökkentése és eltörlése tekintetében képviselendő álláspontról

2. KÖLTSÉGVETÉSI SOROK

Bevételi sor (alcím/jogcímcsoport/jogcím): 12. alcím, 1 2 0. jogcímcsoport

A költségvetésben 2026-ra előirányzott összeg: 21 368 300 000 EUR

3. PÉNZÜGYI HATÁS

☐ A javaslatnak nincs pénzügyi hatása

X A javaslatnak nincs pénzügyi hatása a kiadásokra, viszont van pénzügyi hatása a bevételekre

☐ A javaslatnak pénzügyi hatása van a címzett bevételekre

A hatás a következő:

millió EUR (egy tizedesjegyig)

Bevételi sor	Bevételi hatás[12] [13]	2025. október 1. – 2025. december 31.	2026	2027
12. alcím, 1 2 0. jogcímcsoport	*Saját forrásokra gyakorolt hatás*	8,3	14,3	14,3

4. CSALÁS ELLENI INTÉZKEDÉSEK

A csalás megelőzése érdekében a vámok csökkentésére irányuló, a határozatjavaslatban megállapított jogosultság feltétele, hogy Ukrajna megfeleljen a társulási megállapodás keretében elérhető előnyökre való jogosultságra vonatkozó összes feltételnek, beleértve az érintett termékekre vonatkozó származási szabályokat és az azokhoz kapcsolódó eljárásokat, valamint hogy Ukrajna a megállapodással összhangban szoros közigazgatási együttműködést folytasson az Unióval.

[12] Az éves összegeknek az 5. szakaszban meghatározott képleten vagy módszeren alapuló becsléseknek kell lenniük. Az induló évben az éves összeget általában csökkentés nélkül vagy arányosan fizetik ki.

[13] A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget kell megadni, amely a beszedési költségekre levont 20 %-kal csökkentett bruttó összegnek felel meg.

5. EGYÉB MEGJEGYZÉSEK

A bevételre gyakorolt várható hatás a legnagyobb kedvezményben részesített nemzetre vonatkozó azon vámok összege, amelyeket a megállapodás felülvizsgálata keretében a kiegészítő engedmény hatálya alá tartozó mennyiségre vetnének ki.